

# Analiza cytowań publikacji pracowników PŁ

Rosnące wymagania wobec uczelni i modyfikowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego kryteria oceny dorobku naukowego stały się przyczynkiem do powołania w 2011 r. w Oddziale Informacji Naukowej (OIN) Biblioteki PŁ Sekcji Bibliografii i Cytowań.

Korzystając z doświadczeń innych bibliotek akademickich w kraju, opracowano wzorcowe procedury wyszukiwania cytowań i metodologię pozyskiwania danych z rekomendowanych przez MNiSW baz – Web of Science oraz SCOPUS. Ponadto bibliotekarze na bieżąco analizują ministerialne wytyczne dotyczące oceny potencjału naukowo-dydaktycznego uczelni.

W ubiegłym roku trzyosobowy zespół sekcji, wspomagany dodatkowo trzema członkami zespołu OIN, pilotażowo wykonał analizę bibliometryczną w oparciu o bazę Web of Science dla wszystkich publikacji pracowników PŁ, które zostały zacytowane w 2010 r.

Praca składała się z kilku etapów. Na podstawie danych z Działu Osobowego przygotowano listy pracowników legitymujących się przynajmniej stopniem naukowym doktora z poszczególnych jednostek organizacyjnych. Następnie na podstawie bazy bibliograficznej BIBLIO przygotowano wykazy publikacji i wyszukano cytowania. Autorzy publikacji otrzymali powstałe w efekcie tych prac wykazy cytowań. Dane dla jednostek, wydziałów i dla uczelni opracowano w formie tabel, które zostały rozesłane kierownikom/dyrektorom jednostek organizacyjnych, dziekanom oraz rektorowi PŁ.

Podczas wyszukiwania cytowań dla każdego pracownika indywidualnie cytowane prace weryfikowano z wykazami publikacji. W wielu przypadkach weryfikacja w oparciu o dane bibliograficzne zgromadzone w bazie BIBLIO była czynnością konieczną, pozwalającą jednoznacznie zidentyfikować autora oraz jego dorobek naukowy. Baza Web of Science, jako źródło informacji bibliograficzno-abstractowej, nie jest pozbawiona błędów. Niekiedy są to literówki w nazwiskach, innym razem źle podana afiliacja lub źródło w jakim opublikowano tekst. Dużo trudności w ustaleniu poprawnego autorstwa publikacji przysparzają także popularne nazwiska, dlatego tak ważna jest lista pracowników i publikacje zarejestrowane w bazie BIBLIO.

Zdecydowano, że podczas analizy cytowań nie będą wykluczane autocytowania. Wpływ na taką decyzję miały liczne publikacje współautorskie, które – w związku z restrykcyjnym systemem traktowania autocytowań przez wewnętrzne narzędzie wyszukiwawcze bazy Web of Science – pomniejszyłyby liczbę cytowań pracowników PŁ. Mimo to, zdecydowano się przyjąć określone kryteria zaliczania cytowań do tabel sumarycznych i w przypadku prac współautorskich cytowania każdej publikacji zaliczane były: 1) każde-

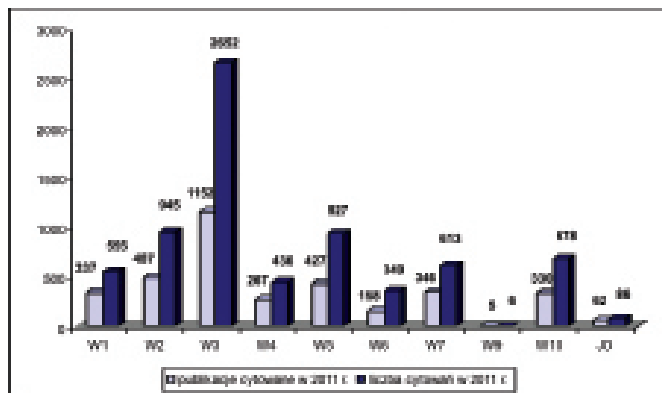
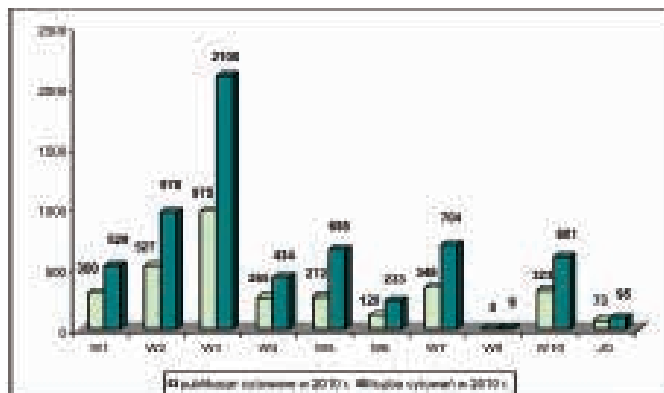
mu autorowi 2) tylko jeden raz dla każdego instytutu/katedry, gdy liczba autorów z jednej jednostki organizacyjnej była większa niż jeden, 3) tylko jeden raz dla każdego wydziału, gdy liczba autorów z jednego wydziału była większa niż jeden, 4) tylko jeden raz dla PŁ.

## Cytowania w 2010 r.

W bazie Web of Science wyszukano 3211 cytowanych publikacji 1373 pracowników PŁ, które w 2010 r. łącznie cytowano 6333 razy. Według analizy Sekcji Cytowań i Bibliografii najaktywniejszą jednostką organizacyjną okazał się Międzyresortowy Instytut Techniki Radiacyjnej, którego 311 publikacji autorstwa 36 pracowników zacytowano 780 razy.

## Cytowania w 2011 r.

W 2012 r. powtórzono analizę bibliometryczną wszystkich publikacji pracowników PŁ, które zostały zacytowane w 2011 r. Ustalono, że w ubiegłym roku 3571 publikacji 1289 pracowników PŁ, zostało łącznie zacytowanych 7274 razy. I tym razem najwięcej cytowań zgromadził Międzyresortowy Instytut Techniki Radiacyjnej, którego 348 publikacji autorstwa 35 pracowników zacytowano 852 razy.



## Podsumowanie

Już drugi rok z rzędu pracownicy PŁ otrzymali na służbowe konta pocztowe indywidualne wykazy cytowanych prac wraz z pracami cytującymi, a dziekani i rektor PŁ, za pośrednictwem poczty wewnętrznej oraz pocztą elektroniczną, table sumaryczne cytowań.

Akcja spotkała się z dużym uznaniem i jednocześnie zainteresowaniem ze strony środowiska naukowego. Na bieżąco są przyjmowane i realizowane indywidualne zamówienia na analizę bibliometryczną dorobku naukowego zarówno w bazie Web of Science, jak i w bazie SCOPUS, za wszystkie zarejestrowane w bazach lata. Dodatkowo w obu bazach ustalany jest dla autora Indeks Hirscha uwzględniający autocyтования lub wykluczający je, zgodnie z wolą autora. Indeks Hirscha, który z definicji określa wagę i znaczenie wszystkich prac naukowych, podawany jest za wszystkie lata.

Jakość analizy cytowań w znacznej mierze zależy od kompletności bibliograficznej bazy publikacji pracowników PŁ BIBLIO, która dotychczas uzupełniana była na podsta-

wie bieżącej analizy wydawnictw zwartych i ciągłych zakupionych do zbiorów biblioteki oraz w oparciu o publikacje wypożyczane bibliotece na początku każdego roku kalendarzowego, które stanowią ok. 80% całej zawartości bazy.

Zachęcamy zatem autorów do wypożyczania Bibliotece PŁ na bieżąco oryginalnych publikacji lub przekazywania informacji o wydawnictwach elektronicznych dostępnych w Internecie. Taka forma współpracy sprawdziła się już w kilku przypadkach – pracownicy naukowo-dydaktyczni przynoszą do biblioteki oryginalne materiały, a Sekcja Bibliografii i Cytowań po uzupełnieniu bibliografii niezwłocznie zwraca je autorom. W wyniku tej współpracy część pracowników ma dostęp do kompletnych i aktualnych danych bibliograficznych swojego dorobku naukowego za pośrednictwem bazy BIBLIO (<http://bg.p.lodz.pl/ezasoby/>), a Sekcja Bibliografii i Cytowań może precyzyjnie przeprowadzić analizę cytowań.

W zakresie prac bibliometrycznych wykonujemy na zamówienia autorów oraz jednostek organi-

zacyjnych wyszukiwanie publikacji, które ukazały się w czasopiśmie znajdujących się na Liście Filadelfijskiej. Ponadto w Journal Citation Index ustalamy wskaźnik Impact Factor oraz kwartył, w jakim dla danej dziedziny wiedzy, według kategorii zaproponowanych przez Thomson Reuters Scientific, znajduje się czasopismo.

Analiza bibliometryczna wymaga wysokich kwalifikacji, doskonałych kompetencji i znajomości strategii wyszukiwania zaawansowanego w elektronicznych źródłach informacji naukowej oraz dobrej samoorganizacji. Z uwagi na wskazane cechy, Sekcją Bibliografii i Cytowań tworzą bibliotekarze z wykształceniem kierunkowym, odpowiednim doświadczeniem zawodowym, którzy na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach czy warsztatach.

W imieniu Sekcji Bibliografii i Cytowań Oddziału Informacji Naukowej zapraszam do współpracy (e-mail [oin@lib.p.lodz.pl](mailto:oin@lib.p.lodz.pl), tel. 20-62).

■ Iwona Sójkowska

**Życie Uczelni** – Biuletyn Informacyjny Politechniki Łódzkiej.

Wydawca: Politechnika Łódzka, ISSN 1425-4344, Nr 121 (3/2012) – październik.

Adres redakcji: 90-924 Łódź, ul. ks. I. Skorupki 6/8 pok. 5, tel. 42 631 20 09, e-mail: [ewa.chojnacka@p.lodz.pl](mailto:ewa.chojnacka@p.lodz.pl)

Redaktor dr Ewa Chojnacka, współpracownik dr Hanna Morawska.

Numer zamknięto 3 października 2012 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian, skracania i adiacji tekstów.

Projekt okładki: Redakcja ŻU. Foto: Jacek Szabela.

Łamanie i druk: Drukarnia WIST Antoni Wierzbowski, 95-100 Zgierz, ul. Barona 8B, tel. 42 716 45 63, 42 715 14 37

e-mail: [drukarnia@wist.lodz.pl](mailto:drukarnia@wist.lodz.pl)